

~ МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ~

УДК 330.322

DOI:10.32680/2409-9260-2022-9-10-298-299-103-109

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Горященко Ю. Г., доктор економічних наук, доцент, професор кафедри підприємництва та економіки підприємства Університету митної справи та фінансів, м. Дніпро, Україна
e-mail: julia.goryaschenko@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-7020-1412

Книш О. А. аспірант кафедри підприємництва та економіки підприємства Університету митної справи та фінансів, м. Дніпро, Україна
e-mail: knyshalexsandr@gmail.com

Анотація. У статті проведено аналіз інвестиційної діяльності в Україні за 2015-2020 роки. Мета статті полягає у дослідженні та аналізі інвестиційної політики держави та суб'єктів господарювання за 2015-2020 роки та виробленні рекомендацій щодо вдосконалення інвестиційної діяльності. Досліджено особливості інвестиційної політики. Розглянуто сучасний стан іноземних інвестицій та їх вплив на загальний інвестиційний потенціал у країні. Проаналізовано обсяг капітальних інвестицій та виявлено причини їх зменшення за останні декілька років. Детально вивчено динаміку капітальних інвестицій за аналізований період. Констатовано факт домінування інвестицій в основний капітал з боку власних коштів підприємств та організацій. Оцінено капітальні інвестиції в розрізі великих, середніх, малих та мікропідприємств. Встановлено, що зростання капітальних інвестицій у всіх напрямках діяльності підприємств відбувалося включно до пандемії COVID-19, унаслідок якої найбільше постраждали малі та мікропідприємства. Констатовано, що просадка в обсягах капітальних інвестицій пов'язана насамперед зі складною економічною ситуацією в країні, далеко не досконалою законодавчою системою, пандемією та кризовою фінансово-економічною ситуацією багатьох промислових підприємств. Щоб активізувати інвестиційну діяльність у державі, рекомендовано стимулювання інноваційної діяльності промислових підприємств, залучення коштів інвесторів і банківське кредитування, мотиваційні заходи щодо залучення зовнішньоекономічних джерел фінансування при здійсненні інвестиційної діяльності.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інвестиційна політика, інвестиції, капітальні інвестиції, інвестиційні ресурси.

PRACTICAL PRINCIPALS OF DEVELOPMENT THE INVESTMENT ACTIVATES OF ENTERPRISES

Horiashchenko Yuliia, DrSc (Economics), Associate Professor, Professor of the Department of Entrepreneurship and Economy of Enterprise University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine
e-mail: julia.goryaschenko@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-7020-1412

Knysh Oleksandr, postgraduate of the Department of Entrepreneurship and Economy of Enterprise, University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine
e-mail: knyshalexsandr@gmail.com

Abstract. The purpose of the study is to research and analyze the investment policy of the state and business entities for 2015-2020. The main methods used in this research are the method of comparison, logical and economic analysis, synthesis, generalization and content analysis. The article analyzes the investment activity of Ukraine. The country's investment policy in recent years has been studied. The current state of foreign investments and their impact on the general investment activity in the country is considered. The amount of capital investment was analyzed on the basis of its decrease over the past few years. The dynamics of capital investments for the analyzed period were studied in detail. As can be seen, the dominance of investments in fixed capital from the own funds of enterprises and organizations remains. Capital investments were evaluated in terms of large, medium, small, and micro enterprises. The analysis results in the conclusion that the growth of capital investments in all areas of enterprises took place even before the COVID-19 pandemic. Small and micro-enterprises were the most affected by this. In general, the decline in the volume of capital investments is associated with the difficult economic situation in the country, the far from perfect legislative system, the pandemic and the crisis financial and economic situation of many industrial enterprises.

In order to activate investment activity in the state, it is worth stimulating the innovative activity of industrial enterprises, and at the level of enterprises to attract investors' funds and bank lending, it is necessary to implement motivational measures to attract foreign economic sources of financing in the implementation of investment activities.

Keywords: investment activity, investment policy, investments, capital investments, investment resources.

JEL Classification: M210, O160.

Постановка задачі. У сучасних умовах розвитку інвестиційна діяльність є основним джерелом фінансових ресурсів суб'єктів господарювання. Для того, щоб відбувалося формування та розвиток сучасної економіки, потрібна суттєва активізація у країні інвестиційної діяльності, насамперед залучення та ефективного використання інвестицій. Завдяки інвестиційній діяльності можуть відбутися значні зміни в економіці, покращення соціально-економічного розвитку країни та створення конкурентоспроможної глобальної економіки. Отже, аналіз та дослідження інвестиційної політики за останні роки є особливо актуальним, оскільки це дозволяє ефективно оцінювати інвестиційне середовище у країні та проекти, що виникають у різних сферах господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням сучасного стану інвестиційної діяльності та вивченням проблем інвестування господарюючих суб'єктів та країни в цілому займався ряд провідних зарубіжних та вітчизняних учених, серед яких Є. В. Маказан, В. М. Тебенко, А. В. Череп, Ю. Радіонов, З. Романчук, В. Піддубний, В. Савчук, Н. Вільгурська, Н. Мехеда та інші.

Відокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Однак, незважаючи на велику кількість проведених досліджень у цій сфері, аналіз інвестиційної діяльності з кожним роком стає актуальнішим.

Мета дослідження. Мета статті полягає у дослідженні та аналізі інвестиційної політики держави та суб'єктів господарювання за 2015-2020 роки та виробленні рекомендацій щодо вдосконалення інвестиційної діяльності.

Основний матеріал. В умовах економічної діяльності здійснення інвестицій є найважливішою умовою вирішення практично всіх стратегічних і значної частини поточних завдань щодо забезпечення ефективної діяльності підприємства.

Інвестиції підприємства є вкладенням капіталу в усіх його формах у різні об'єкти (інструменти) його господарської діяльності з метою отримання прибутку, а також досягнення іншого економічного або неекономічного ефекту, здійснення якого базується на ринкових принципах і пов'язане з чинниками часу, ризику і ліквідності [1].

Управління інвестиційною діяльністю є складним, багаторівневим процесом, що передбачає управлінські рішення не лише на рівні суб'єктів господарювання – інвесторів та учасників інвестиційної діяльності, але й на рівні держави та регіону. Відповідно, слід виокремити три рівні управління інвестиційною діяльністю підприємства: макrorівень (включає певні регулятивні заходи з боку держави); мезорівень (управління на рівні регіону); мікрорівень (управління на рівні підприємств – інвесторів та учасників інвестиційної діяльності) [4].

Останнім часом через зниження ефективності інвестиційної діяльності загострюється питання забезпечення зростання ринкової вартості та конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, де велику роль відіграє залучення інвестиційних ресурсів, які спрямовані на зростання фінансово-господарської діяльності.

У системі управління інвестиційною діяльністю особлива увага приділяється інвестиційним ресурсам – інвестованим джерелам фінансування. Покращення процесу управління інвестиційним капіталом можливе за рахунок стратегії фінансування інвестиційної діяльності. Завдяки іноземним інвестиціям підвищується рівень надходжень грошових потоків, що забезпечить напрями розширення інвестиційної діяльності підприємств [3].

Крім того, інвестиційна діяльність підприємств спрямована на розширення ефективних шляхів реалізації інвестиційної стратегії для формування перспективних механізмів управління [9].

Інвестиційна діяльність будь-якого підприємства відбувається протягом досить тривалого часу та здійснюється через конкретизацію інноваційних напрямків з урахуванням перспективи, тобто формування інвестиційної стратегії [2]. Конкурентні позиції країни на світовому ринку визначають саме інвестиції, які формують виробничий потенціал. Зростання національного доходу також пов'язане з реалізацією інвестицій [7].

Вагомий внесок у розвиток інвестиційної діяльності роблять суб'єкти за межами країни, такі як інші держави, фонди, підприємства тощо, тому аналіз сучасного стану інвестиційної політики в Україні доцільно проводити використовуючи показники, які характеризують інвестиційну діяльність. Зокрема, такий показник, як обсяг прямих іноземних інвестицій (рис. 1) [5].

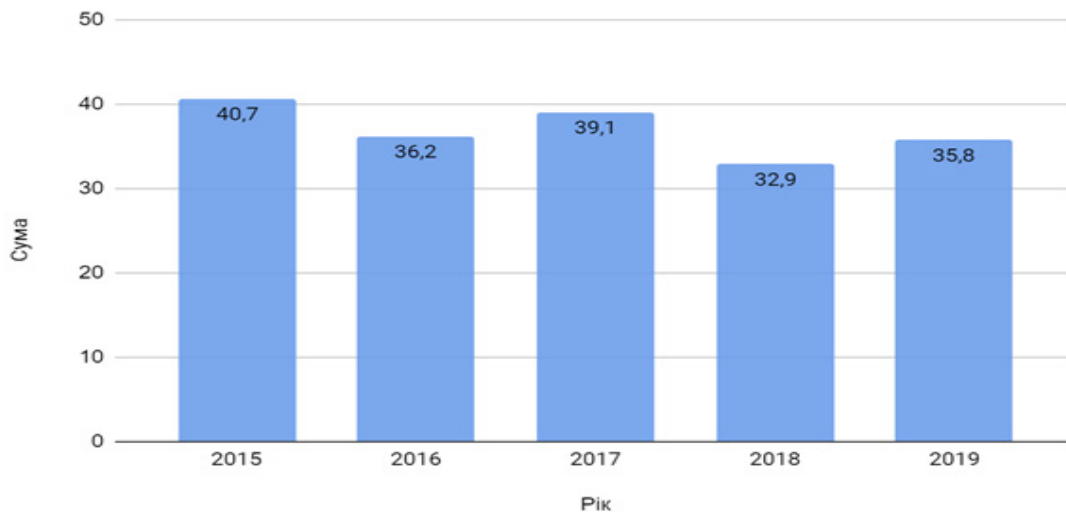

Рис. 1. Обсяг прямих іноземних інвестицій в Україні за період 2015–2019 рр., млрд. дол. США

Джерело: складено авторами на основі офіційних даних Державної служби статистики України [10]*

* Примітка. Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, за 2014–I півріччя 2019 рр. – також без частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Провівши аналіз прямих іноземних інвестицій у країні за період 2015-2019 роки, можна зробити висновок, що обсяг залучених коштів коливається в залежності від року і в середньому дорівнює 36,94 млрд. дол. США/рік. Це може свідчити про інвестиційну довіру до країни з боку міжнародних партнерів.

Нині більшість інвестицій в Україні здійснюється у капітальній формі, тому необхідно проаналізувати обсяг капітальних інвестицій за 2015-2020 роки (рис. 2).

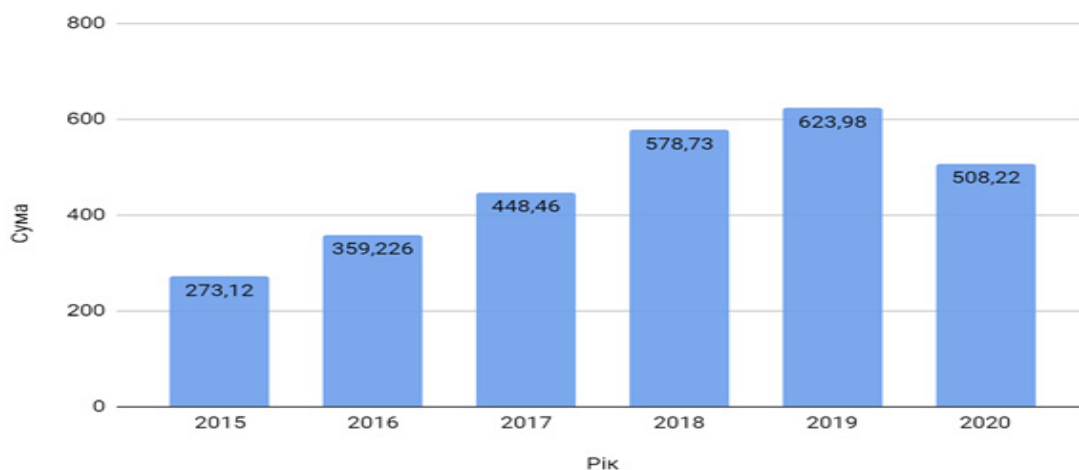

Рис. 2. Динаміка капітальних інвестицій в Україні за період 2015–2020рр., млрд. дол. США

Джерело: складено авторами на основі офіційних даних Державної служби статистики України [10]*

* Примітка. Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, за 2014–I півріччя 2019 рр. – також без частини тимчасово окупованих територій у

Донецькій та Луганській областях.

У період з 2015 по 2019 роки обсяг капітальних інвестицій зростав і до 2019 виріс у 2,28 рази, а це:

- позитивно впливало на розвиток економіки в цілому;
- стимулювало розвиток підприємств та вкладення у розвиток нових технологій.

Проте у 2020 році обсяг капітальних інвестицій впав на 18.55%, порівнюючи з минулим роком. Це пов'язано з пандемією COVID-19, що спричинила просадку економічної діяльності.

У 2019 році на перший план вийшли промисловість і будівництво. Так, капітальні інвестиції у промисловості зросли на рекордні за останні роки 35%. Значна частина підприємств як добувної, так і переробної промисловості наразі знаходиться у процесі модернізації [6].

Також провідними сферами економічної діяльності за обсягами освоєння капітальних інвестицій залишаються: сільське, лісове та рибне господарство, інформація та телекомунікації, оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів, транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, операції з нерухомим майном [5].

Слід розглянути більш детально капітальні інвестиції за джерелами фінансування за 2015-2019 роки. Дані представлено у табл. 1.

Таблиця 1

Капітальні інвестиції за джерелами фінансування за 2015-2019 роки

Джерела	2015	2016	2017	2018	2019
Усього	273116,4	359216,1	448461,5	578726,4	623978,9
у т.ч. за рахунок					
коштів державного бюджету	6919,5	9264,1	15295,2	22814,1	30834,5
коштів місцевих бюджетів	14260	26817,1	41565,5	50355,5	56480
власних коштів підприємств та організацій	184351,3	248769,4	310061,7	409585,5	408275,7
кредитів банків та інших позик	20740,1	27106	29588,9	44825,4	67232,6
коштів інвесторів-нерезидентів	8185,4	9831,4	6206,4	1795,5	4663,9
коштів населення на будівництво житла	31985,4	29932,6	32802,5	34645,7	32422
інших джерел фінансування	6674,7	7495,5	12941,3	14704,7	24070,2

Джерело: складено авторами на основі офіційних даних Державної служби статистики України [10]*

* Примітка. Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, за

2014–I півріччя 2019 рр. – також без частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях

Проаналізувавши дані, ми бачимо домінування інвестицій в основний капітал з боку власних коштів підприємств та організацій. Їхня частка в деякі роки коливалася в межах 50-65%. Як уже було нами зазначено, обсяг капітальних інвестицій зростав і це стимулювало розвиток і розширення підприємств та вкладення у розвиток нових технологій.

Стабільною залишається частка коштів населення на будівництво житла і складає в середньому 32357,64 млн. грн. Найслабшим джерелом фінансування за останні роки залишаються кошти інвесторів-нерезидентів, це близько 3-5% від усіх капітальних

інвестицій, що свідчить про наявну проблему залучення коштів з інших держав [9].

Як було видно з табл. 1, спостерігається домінування інвестицій в основний капітал з боку власних коштів підприємств та організацій. Тому варто взяти до уваги та проаналізувати капітальні інвестиції підприємств з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства за період 2015-2020 роки (табл. 2).

Таблиця 2

Капітальні інвестиції підприємств із розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства у 2015-2020 роках

Роки	великі підприємства	середні підприємства	малі підприємства	з них мікропідприємства
2015	99170,796	78400,886	35906,476	9767,774
2016	108694,081	113036,119	59937,697	16016,779
2017	139294,067	139368,087	80497,649	22353,863
2018	217278,118	169872,251	83965,173	23412,349
2019	239957,64	200079,086	84437,348	15960,309
2020	190109,186	163690,967	44677,926	1410,176
Усього	994503,888	864447,396	389422,269	88921,25

Джерело: складено авторами на основі офіційних даних Державної служби статистики України [10]*

* Примітка. Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, за

2014–I півріччя 2019 рр. – також без частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

З вищевикладеного можна констатувати, що найбільшу частку інвестицій з 2015 по 2020 роки внесли великі підприємства. На 13,07% менше внесли середні підприємства, а малі підприємства внесли на 60,84% менше ніж великі та на 54,9% менше ніж середні. Найменша частка внесених коштів за аналізований період належить мікропідприємствам, це всього лише 3,95% від загальної кількості капітальних інвестицій підприємств.

Це може також бути пов'язане з тим, що для малого бізнесу характерні: обмежений доступ до фінансових ринків, високий рівень гнучкості у підприємницькій діяльності, орієнтація на постійне вдосконалення власної діяльності з акцентом на місцеві ресурси, наявність двостороннього спілкування між підприємцем та його клієнтами і роль фактора, що створює ринок. А в період пандемії більшість з цих факторів не могли працювати на повну потужність. Бо малий бізнес – це особливий тип економічної поведінки, якому притаманні дві основні узагальнюючі якості – поєднання власника і начальника компанії в одній особі та підвищений рівень економічного ризику на всіх стадіях господарської діяльності [2].

В період з 2015 по 2019 роки відбувається стабільний приріст капітальних інвестицій у всіх видів підприємств. Однак у 2020 році відбувся значний інвестиційний спад у зв'язку з пандемією COVID-19. Великі підприємства знизили свої інвестиції – на 20,8% менше, ніж у 2019 році; середні та малі підприємства майже вдвічі скоротили свої інвестиції проти 2019 року; а найбільше постраждали мікропідприємства, знизивши інвестиції у 11,3 рази, порівнюючи з попереднім роком.

Слід зазначити, що нині більшість вітчизняних підприємств не мають достатніх ресурсів для самостійного вирішення завдання щодо виходу на більш рентабельний рівень господарювання. Доступні на сьогоднішній день вітчизняним підприємствам джерела фінансування в умовах збиткового виробництва ще більше ускладнюють їхнє становище.

Основними напрямками з підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства можуть бути:

- створення сукупності внутрішніх структурних підрозділів, які забезпечують розробку та прийняття управлінських рішень за певними аспектами інвестиційної діяльності підприємства та відповідають за прийняті рішення;
- вирішення завдань з організації аналізу інвестиційної кон'юнктури, що сприятиме узгодженню інвестиційних потреб і можливостей підприємства при розробці та реалізації інвестиційних проєктів та програм;

– формування ефективного варіанта інвестиційної програми для досягнення цілей інвестиційної діяльності за рахунок налагодження системи стратегічного та оперативного планування інвестиційної діяльності [4].

Висновки. Отже, сучасний стан інвестиційної політики держави в Україні та шляхи залучення інвестицій, як внутрішніх так і іноземних, потребують вдосконалення, оскільки інвестиції є одним з найважливіших важелів і факторів розвитку економіки підприємств і національної економіки в цілому. Проаналізувавши стан інвестиційної діяльності в Україні, можна стверджувати, що за останні роки в країні суттєво знизилась темпи зростання інвестиційної діяльності. Це насамперед пов'язано зі складною економічною ситуацією в країні, далеко не досконалою законодавчою системою, пандемією та кризовою фінансово-економічною ситуацією багатьох промислових підприємств.

Для покращення ситуації, що склалася, необхідно цілеспрямовано удосконалювати державну інвестиційну політику, яка має сприяти зміцненню позицій держави, накопиченню інвестиційних ресурсів в Україні та підвищенню ефективності їх використання. Необхідно також стимулювати інноваційну діяльність промислових підприємств, а на рівні підприємств залучати кошти інвесторів і банківське кредитування. Також слід впроваджувати мотиваційні заходи щодо залучення зовнішньоекономічних джерел фінансування при здійсненні інвестиційної діяльності.

Список літератури

1. Вербицька Г. Л. Сучасний стан та проблеми активізації інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств в умовах міжнародних економічних відносин. *Економічний простір*. 2018. № 129. С. 66-74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2018_129_8.
2. Горященко Ю. Г., Бокова Ю. О., Кулешова А. А. Чинники впливу на розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності суб'єктів малого бізнесу. *Молодий вчений*. 2021. № 4(2). С. 297-302. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2021_4\(2\)_42](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2021_4(2)_42).
3. Ковтун Н. Теоретичні засади інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності: співвідношення основних понять та категорій. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2008. Вип. 101. С. 25-29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2008_101_9.
4. Кондратенко Н. О., Трагнюк О. Я. Удосконалення механізму управління інвестиційною діяльністю суб'єктів господарювання. *Бізнес Інформ*. 2021. № 3. С. 194-201. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2021_3_29.
5. Нечипорук О. В. Інвестиційна діяльність України: сучасний стан, проблеми та можливості її активізації. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія : Економічні науки*. 2021. № 5(1). С. 61-68. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2021_5\(1\)_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2021_5(1)_10).
6. Ратушняк О. Г., Лялюк О. Г. Аналіз інвестиційно-інноваційної діяльності промислових підприємств України. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 1. С. 123-126. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2021_1_24.
7. Самогєнкова О. В., Ольвінська Ю. О. Економічна статистика: навч. посібник. Одеса : ОДЕУ, 2010. 182 с.
8. Стахурська С. А., Ткачук С. В., Якимчук Т. В., Стахурський В. О. Комплексний аналіз інвестиційної діяльності виробничих підприємств як основа для прийняття обґрунтованих господарських рішень. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. № 1. С. 40-47. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2022_1_8.
9. Чернишов В. В. Напрями розвитку інвестиційної діяльності підприємств. *Modern economics*. 2021. № 26. С. 167-172. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon_2021_26_27.
10. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>. (Дата звернення 20.10.2022)..

References

1. Verbytska, H. L. (2018) The current state and problems of intensifying the investment activity of domestic enterprises in the conditions of international economic relations] *Ekonomichnyi prostir*, 129, 66-74. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2018_129_8. [In Ukrainian].
2. Horiashchenko, Yu. H., Bokova, Yu. O., Kuleshova, A. A. (2021) Factors influencing the development of innovation and investment activities of small business entities. *Molodyi vchenyi*, 4(2), 297-302. Retrieved from: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2021_4\(2\)_42](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2021_4(2)_42). [In Ukrainian].

3. Kovtun, N. (2008) Theoretical principles of investment process and investment activity: the ratio of basic concepts and categories. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka Ekonomika*, 101, 25-29. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2008_101_9. [In Ukrainian].
4. Kondratenko, N. O., Trahniuk, O. Ya. (2021) Improvement of the mechanism of management of investment activities of business entities. *Biznes Inform*, 3, 194-201. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2021_3_29. [In Ukrainian].
5. Nechyporuk, O. V. (2021) Investment activity of Ukraine: current state, problems and possibilities of its activation. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Serii : Ekonomichni nauky*, 5(1), 61-68. Retrieved from: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2021_5\(1\)_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2021_5(1)_10). [In Ukrainian].
6. Ratushniak, O. H., Lialiuk, O. H., (2021) Analysis of investment and innovation activity of industrial enterprises of Ukraine. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, 1, 123-126. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2021_1_24. [In Ukrainian].
7. Samotoienkova, O. V. Olvinska, Yu. O. (2010). *Ekonomichna statystyka*. Odesa : ODEU, [In Ukrainian].
8. Stakhurska, S. A., Tkachuk, S. V., Yakymchuk, T. V., Stakhurskyi, V. O. (2022) Comprehensive analysis of investment activity of manufacturing enterprises as a basis for making sound business decisions. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini*, 1, 40-47. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2022_1_8. [In Ukrainian].
9. Chernyshov, V. V. (2021) Development directions of investment activity of enterprises. *Modern economics*, 26, 167-172. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon_2021_26_27. [In Ukrainian].
10. Ofitsiyni sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua/>. [In Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 31.10.2022

Прийнята до публікації 10.11.2022